esperanto -PANORAMO

uitgegeven door - eldonita de: Belga Esperanto-Federacio
redaktie - redakcio: Esperanto, dienst EP; Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne

VERSCHIJNT TWEEMAANDELIJKS

3de jaargang - nr. 6

november - december 1972

WAARHEEN MET HET ENGELS ?

Geregeld, en bijzonder geregeld in engelstalige landen, vraagt men zich tijdens discussies over het nut van het Esperanto als internationale taal af, of het Engels al niet de internationale taal bij uitstek is. Is het niet zo dat op de wereld iedereen toch op zijn minst zich een beetje in het Engels kan uitdrukken ? En als men dan toch kan bewijzen dat niet iedereen Engels spreekt, is het dan ondanks alles niet zo dat het onstuitbaar en bliksemsnel naar de uiteindelijke overwinning toe gaat?

Wij kunnen onmiddellijk toegeven dat het Engels verschillende voordelen bezit. Wij stippen er een vijftal aan : (1) het grote aantal mensen dat Engels spreekt; (2) de relatief eenvoudige grammaticale structuur van het Engels; (3) de grote uitdrukkingsmogelijkheden en de rijke woordenschat van het Engels; (4) de uitgebreide belletrie en de wetenschappelijke literatuur die met het Engels benaderd kan worden; (5) de economische, politieke en militaire macht van de engelstalige landen.

De heer MacMillan, vertegenwoordiger van "British Council" (Brits Instituut ter bevordering van de Engelse taal en cultuur) zei tijdens een forumgesprek op het 56ste Esperanto - wereldcongres het volgende : "...als men het standaard-Engels vrij duidelijk uitspreekt, dan kan men waarschijnlijk begrepen worden door ca. 300 miljoen mensen die de taal als moedertaal hebben en door nog verscheidene van de vele miljoenen die ze als tweede of derde taal leerden. "Omdat er geen preciese cijfers over het aantal engelstaligen zijn, nemen wij een vrij ruim getal - b.v. 450 miljoen - en wij maken een kort rekensommetje. Indien de wereldbevolking 3,6 miljard mensen bedraagt, dan betekent dit dat één op acht Engels spreekt of min of meer begrijpt. Deze verhouding kan erop wijzen dat het Engels een internationale taal is (hoewel niet de internationale taal) maar ze wijst nog niet noodzakelijk op de oplossing van het internationale talenprobleem. Als wij anderzijds hen die het Engels als moedertaal kennen even ter zijde laten, dan wordt de verhouding één op tweeëntwintig. Dat wil zeggen dat buiten de engelstalige wereld (V.S., Groot-Brittannië, Canada, Australië, Nieuw - Zeeland enz.) slechts één persoon op 22 Engels verstaat. In de lage landen ligt de verhouding iets gunstiger, in andere landen zoals het Oostblok spreken er minder dan één op 22 Engels. Deze cijfers zijn niet erg bemoedigend en ze bewijzen dat het overdonderende cijfermateriaal ten gunste van het Engels in essentie vals is.

Eenvoudige structuur ?

De eenvoudige grammatica en de woordstructuur van het Engels is geen vals argument; het is inderdaad een voordeel. Zoals het Chinees is het Engels een statische taal : wij denken maar aan de volgende regel "Onderwerp + werkwoord + voorwerp (of predikaat)", en hieruit volgt al de rest. Toch zijn er enkele punten die een ingewikkeld ballast vormen, nl. de

overblijfselen van de Germaanse naamvallen, de vervoeging van de werkwoorden in de derde persoon enkelvoud van de tegenwoordige tijd en nog belangrijker de onregelmatige meervoudsvorming bij gewone substantieven, het verschil tussen zwakke en sterke werkwoorden en de volledige onregelmatigheid van de twee meest voorkomende werkwoorden in de taal - zijn (to be) en gaan (to go).
Deze onregelmatigheden maken het leren van het Engels al heel wat moeilijker, wat het voordeel van de eenvoudige grammaticale structuur al erg verkleint.

Het Engels heeft ook voornamelijk eenvoudige woorden. De meest gebruikte woorden tellen slechts één lettergreep. Om zo veel mogelijk korte woorden toe te laten heeft het Engels een vrij ongelukkige andere oplossing : het heeft veel meer klinkers dan b.v. het Chinees dat ook sterk monosyllabisch is. "Webster's" Third New International Dictionary", het leidinggevende Engelse standaardwerk, geeft meer dan twintig verschillende klinkers aan die alle in het spectrum "a-e-i-o-u" liggen. Een eenvoudige verkeerde uitspraak, die in het Esperanto b.v. niet hinderlijk zou zijn, kan in het Engels tot misverstanden leiden. Om dezelfde reden valt het Engels erg in dialecten uiteen. Daarom is de structuur van de Engelse woordenschat even zeer een voordeel als een nadeel.

Of het Engels meer uitdrukkingsmogelijkheden heeft dan een andere taal heb ik nog nooit kunnen vaststellen en zal ik ook nooit kunnen vaststellen. Voor de Engelsen zelf biedt ze natuurlijk meer mogelijkheden. Om de Engelse opvattingen hierover te illustreren citeer ik uit een werk van de bekende Amerikaanse schrijver en filosoof John W. Campbell "The International Language": "En, hoe wonderlijk, in de loop van de evolutie heeft het Engels een subtiliteit ontwikkeld die in geen enkele andere taal voorkomt." Indien dit waar is, kan enkel gezegd worden dat het zeer moeilijk voor een vreemdeling moet zijn om deze subtiliteit van het Engels onder de knie te krijgen. Anderen zeggen dat de grote woordenschat van het Engels (450 000 woorden volgens "Webster's") de superioriteit van deze taal bewijst. Dit is helaas weer een groot nadeel. Daar er geen schematisch systeem is voor het leren van de woorden, moet men ieder woord afzonderlijk uit het hoofd leren. Men hoeft natuurlijk geen 450 000 woorden te leren om te kunnen spreken, maar toch blijft het Engels daarom een gecompliceerde en vermoeiende taal. En als men in het Engels wil schrijven, dan wordt het probleem natuurlijk nog groter.

Politieke of culturele superioriteit

De Heer MacMillan in zijn hoger genoemde toespraak zei: "Omdat het Engels niet meer op één bepaalde cultuur steunt, de Anglo-Amerikaanse, kan men zeggen dat deze taal nu minder dan ooit met politieke of culturele superioriteit te maken heeft". Als men nochtans engelstalige literatuur leest, dan leest men Britse of Amerikaanse literatuur; het Engelse werk van niet-engelstalige schrijvers is bijna nul, misschien met uitzondering van de Poolse Joseph Conrad.
Wat de technische literatuur betreft staan de zaken enigszins anders. Ca. 60 tot 70 % van de huidige technische vakliteratuur is engelstalig. Dit mag echter niemand verontrusten. Nu reeds kan men in de Verenigde Staten bij het "Department of Commerce" (Handelsdepartement) machinaal vertaalde teksten krijgen van verscheidene anderstalige wetenschappelijke teksten. Waarschijnlijk zal zeer binnenkort de technische literatuur beschikbaar zijn voor sprekers van eender welke taal.

Het grootste voordeel van het Engels is zonder twijfel de macht van de engelstalige staten - vooral van Groot-Brittannië in de 19de eeuw en van de V.S. nu. En dit feit alleen zou normalerwijze de overwinning van het Engels als wereldtaal ten gevolge moeten hebben. Althans de voorlopige overwinning. Wij zien immers in de geschiedenis dat b.v. de overwinning van de Galliërs door de Romeinen in de eerste eeuw voor Christus het verdwijnen

van de keltische talen tot gevolg had en de verspreiding van het Latijn en zijn dialecten. Hoewel het Romeinse Rijk veel langer duurde dan het Britse Imperium is er van het Latijn in de wereld nog maar weinig te bespeuren. De stelling "Latijn als wereldtaal" wordt door weinigen nog "au sérieux" genomen. In het begin van deze eeuw werd één man op vier geregeerd door de Britse Kroon. Eén op vier woont nu nog in het Britse Commenwealth, maar hoeveel van hen spreken Engels, zelfs als tweede taal ?

Hoewel de V.S., het huidige centrum van de Engelse wereld, veel sterker is dan Groot-Brittannië, is zijn hegemonie niet erg sterk. De twee enige belangrijke Amerikaanse overzeese gebieden zijn de Filippijnen en Puerto Rico. In geen van beide landen wordt het Engels aanvaard. Op de Filippijnen gaat het onderwijs van het Engels vlug achteruit. De duizenden Puertoricaanse inwijkelingen hebben het Spaans tot tweede taal van New-York gemaakt. De meesten van hen spreken geen Engels.
Hiernaast stelt men het uiteenvallen in dialecten van het Engels vast. Belangrijke firma's geven nu aparte brochures uit in het Engels en in het Amerikaans.

Men kan dus constateren dat het enige werkelijke voordeel van het Engels, het politieke voordeel, slechts zeer tijdsgebonden is, en op het ogenblik bij nader toezien in een nadeel overslaat. Samen met de geleidelijke achteruitgang van deze macht (voor verdere details, lees de kranten) verwelkt de macht van haar taal.

Grieks, Fenicisch, Latijn, Frans, Engels. Alle hebben ze hun rol vervuld. Welke taal zal de volgende zijn? Chinees? Japans? Als de mens blijft opteren voor de regel "taal = politiek" dan lijkt het er sterk op. Als men gaat inzien dat een blijvende universele taal slechts een neutrale, niet politiek gebonden taal kan zijn dan komt enkel het Esperanto in aanmerking, het Esperanto, dat alle eigenschappen van de grote cultuurtalen zoals Engels en Chinees in zich draagt.

«ESPERANTO PROGRAMITA»

-De volgende personen slaagden in de test "Esperanto Programita". Wij feliciteren ze zeer hartelijk !

De Hr. Paul Cornil, Beukenlaan 14, 2508 Kessel.

Mej. Marie-Louise Steenhout, Pamelstraat 312, 9400 Ninove.

De Hr. Carlos Matthijs, Amazonenlaan 59, 1800 Vilvoorde

De Hr. Maurice De Ruy, Kleine Manyve 37, 9600 Ronse.

De Hr. Eric Van Loo, Kapenbergstraat 53, 2510 Mortsel.

Mevr. Denise Vandersijpt-Parente, Schotenhofdreef 24, 2120 Schoten.

De Hr. Georges De Vooght, Guido Gezellelaan 42, 8100 Torhout.

De Hr. Jan Bovendeerd, Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel.

De Hr. Gilbert Cardoen, Wallemolenstraat 1, 8698 Passendale.

De Hr. Jacques Verdonck, Mercatorstraat 24, 2000 Antwerpen.

De Hr. Marc Vanden Bempt, Wakkerzeelsebaan 147, 3010 Wilsele.

-Wie nog graag aan deze cursus voor zelfstudie wenst deel te nemen kan schrijven naar P.Peeraerts, Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne. De gehele leergang met 4 grammofoonplaten kost 370 fr. Deel 1 kan ook zonder koopverplichting ter inzage worden toegezonden.

================================

ESPERANTO AAN DE WEENSE SCHOLEN

In zijn circulaire nr. 101589-72 heeft de Raad der Weense Scholen de onderwijsinstellingen van de Oostenrijkse hoofdstad aangespoord Esperantolessen in te lassen.

De circulaire herinnert aan een resolutie van het ministerie van nationale opvoeding dat vermeldt dat het Esperanto mag onderwezen worden in het 3de en 4de leerjaar van de lagere school. "Daar de Internationale taal een grote pedagogische waarde heeft, zal het invoeren van Esperantocursussen erg worden begroet", aldus de aanbeveling.

uitgePERSt

En maar vloeken...

Twee reuzen uit de perswereld, de Duitse "Stern" en de Engelse "Daily Mirror" publiceerden kort na het Esperanto - wereldcongres in Portland (V.S.) een kort berichtje over de samenstelling van een "vloekwoordenboek" in het Esperanto. Het bericht deed de ronde en werd ook bij ons gepubliceerd, o. a. in "De Standaard" en in "Het Volk". Sommige verontwaardigde lezers belden ons op en vroegen of deze informatie juist was. Het is inderdaad zo dat tijdens het bovengenoemde congres een tiental jongeren uit verschillende landen zich beziggehouden hebben met het vergelijken van scheldwoorden en vloeken uit hun eigen moedertaal. Om ze te kunnen vergelijken, wat objectief gezegd zeer interessant is, moesten ze uiteraard vertaald worden. Dat men echter tot de bevinding was gekomen dat er in de Internationale Taal niet genoeg vloeken waren zoals "Het Volk" zegt is natuurlijk verzinsel. Net zoals in het Spaans met "caramba" of bij ons met "potverdorie" kan men in het Esperanto met "damnite" of met "diable" of met nog een heel ander assortiment zijn stoom kwijt wanneer dat nodig mocht zijn.

Op het vrij beledigende artikel in "Het Volk" en haar zusterbladen kwam geen reactie. Ze werd althans niet gepubliceerd. Het meer onschuldige artikeltje in de bladen van de Standaard-groep veroorzaakte wel een lawine van brieven die alle gedeeltelijk gepubliceerd werden. Wij drukken hier slechts enkele zinnetjes. Wie er meer wil over weten kan zoals steeds fotokopieën krijgen van alle artikels tegen 4,5 fr. per stuk.
Een lezer uit Antwerpen betoogt dat het Esperanto te Europees is. Terecht reageerde men hierop. De woordenschat van het Esperanto is uit Germaanse, Romaanse en Slavische, dus Europese talen opgebouwd. Haar structuur is echter agglutinerend, dit is typisch Aziatisch. Het "vloekenhoofdstukje" kunnen we misschien besluiten met het volgende zinnetje van de Standaard-redacteur : "Een serie briefschrijvers pakten de Esperantokoek aan, u weet wel pro of onverschillig. Want contra schijnt echt niemand te zijn." En nog een mooie: "De Esperantisten mogen fier zijn. Vele Vlamingen zouden aan hun ijver een voorbeeld mogen nemen."

Verscheidene kranten meldden ter gelegenheid van de Olympische Spelen het verschijnen van een woordenboek voor sportlui van Ralph Harry, ambassadeur van Australië in Bonn. Het is een werk in Engels, Duits en Esperanto.

In de taalwerkjes van de Franse reeks "Marabout Flash" verscheen "Je parle espéranto". Hieraan wijdde "La Cité" een artikeltje. Het boekje is volgens de krant een ideale manier om voor het eerst met het Esperanto kennis te maken.

De duitstalige pers wijdde uitvoerig aandacht aan het jaarlijks congres van de spoorwegmannen-esperantisten in Clervaux (Lux.) waar een driehonderdtal deelnemers uit acht Europese landen deelnamen.

De Portugese pers schenkt over het algemeen weinig aandacht aan de Internationale Taal. Een uitzondering maakte nochtans de maand september. Het was inderdaad vierhonderd jaar geleden dat "Os Lusiadas", meesterwerk uit de Portugese literatuur, verscheen. Om dat te vieren werd een Esperantovertaling gepubliceerd. "O Dever" schrijft: "Zie hoe de beschaafde wereld onze waarden appreciëert! Zou het niet wenselijk zijn vertaler en uitgever een premie toe te kennen ?"

"De Nieuwe Rotterdamse Courant" had het over het "Project-Respect" dat door jonge Amsterdamse esperantisten in het leven werd geroepen en tot doel heeft de aandacht te trekken op benadeelde minderheden zoals bejaarden, dorpelingen, ongehuwde moeders enz.

"Esperanto-Panoramo"

Abonnementen: leden van BEF:gratis
niet-leden :25 fr.
Postrekening 4493.86 van Balleux R., Deurne.

ESPERANTO IN EEN NOTEDOP

TWEEDE LES - LECIONO DUA

[redacted]

[redacted]:

- de "j" duidt het meervoud aan. Cigaro = sigaar; cigaroj = sigaren.
- het bepaald lidwoord (Ndl. de of het) is altijd "la". Het onbepaald lidwoord (Ndl. een) wordt niet vertaald. La tablo = de tafel; tablo = een tafel.

Vertaal nu zelf :

De gelukkige man is in de tuin. De vader en de kinderen zijn in de tuin. De vogel is op de bank. De mooie tafels in het park.

Bekijk nu even de vertaling van de volgende zelfstandige naamwoorden: pen - handschoen - tafel - vader - kind. En ook de vertaling van de volgende bijvoeglijke naamwoorden : mooi - gelukkig - goed. Wat is er opvallend ? De zelfstandige naamwoorden eindigen alle op -o, de bijvoeglijke alle op -a. Dit is een vaste regel. Nog enkele voorbeelden :

akvo	:	water	akra	:	scherp
ĉapelo	:	hoed	blua	:	blauw
ĝojo	:	vreugde	flava	:	geel
ĵurnalo	:	dagblad	forta	:	sterk
poŝo	:	zak	fremda	:	vreemd
vivo	:	leven	griza	:	grijs
vojo	:	weg	pura	:	zuiver
voĉo	:	stem	ruĝa	:	rood
ŝipo	:	schip	granda	:	groot

T Y P I S T (E)

In ons vorige nummer kon U lezen dat wij op zoek waren naar een typist(e). Wij hebben tientallen sollicitaties ontvangen waaruit maar één gekozen kon worden. Alle anderen bedanken wij voor de aangeboden hulp. Een volgende keer meer geluk !

■ ■■■ TELEX ■ ■■■

Torino - De FIAT - fabrieken gaven zopas een nieuwe brochure uit getiteld: "FIAT 127". De brochure telt 16 blz. en is volledig in het Esperanto. ---

Medellin - Aan de universiteit van Medellin (Columbia) begonnen dit academiejaar Esperantocursussen - 500 personen lieten zich hiervoor inschrijven. ---

Portland - Tijdens het wereld-Esperantocongres in Portland (V.S.) heeft een afgevaardigde van de Belgische regering gedurende drie dagen materiaal verzameld voor een verslag dat hem opgedragen werd te schrijven. ---

München - Alle sportlui die aan de Olympische Spelen in München deelnamen, hebben een "Esperantowoordenboek voor sportlui" ten geschenke gekregen. Een en ander kwam tot stand met medewerking van de Australische ambassade in Bonn. ---

Darmstadt - Het 16de Internationale Seminar van de Duitse Esperanto-Jeugd dat ieder jaar rond Nieuwjaar plaatsheeft met deelnemers uit gans Europa en erbuiten, zal in het teken staan van "De gemanipuleerde mens". Er zullen acht werkgroepen zijn die geleid worden door jongeren van zeven verschillende nationaliteiten. ---

Budapest - In Hongarije wordt in sommige scholen aan de leerlingen die Frans willen leren, eerst Esperanto aangeleerd. Het blijkt dat Frans veel gemakkelijker aangeleerd wordt door hen die Esperanto kennen. ---

Antwerpen - Vorige maand werden voor het eerst Esperantodiploma's, erkend door de staat, uitgereikt. De diploma's hebben dezelfde waarde als gelijkaardige diploma's voor andere talen. ---

Antwerpen - Op het ogenblik lopen in Antwerpen acht geregistreerde Esperantocursussen waaraan in totaal door ca. 150 geïnteresseerden wordt deelgenomen. ---

München - Op een Esperantotentoonstelling in München had burgemeester Heydenrich van de Olympia-stad de gelegenheid nader met de Internationale Taal kennis te maken. Hij besloot Esperanto te leren. "Niemand heeft beter dan wij kunnen aanvoelen wat taalproblemen zijn", aldus de burgemeester. ---

Averbode - "Top", het nieuwe tijdschrift voor tieners (dat we tussen haakjes erg kunnen aanbevelen) zal gedurende tien maanden een Esperantocursus publiceren. Boeken- en platenpremies worden uitgeloofd aan de beste cursisten. ---

Stabroek - In het noorden van Antwerpen verschijnt het weekblad "Kurbo Magazien". Ook hierin verschijnt geregeld een Esperantocursus waarmee premies te verdienen zijn. ---

Nieuw Delhi - Jean-Pierre Vallée, een 27-jarige uit Francorchamps, fietste al heel Europa en India af en bevindt zich nu in Nieuw-Delhi. Een gewoon fait-divers, was het niet dat J.P. Vallée op zijn reizen overal esperantisten opzoekt. Hij sprak reeds Frans en Engels maar gaf toe met deze talen in Azië nergens te komen. ---

Belgrado - In ons vorige nummer publiceerden wij het nieuws dat president Tito van Joegoslavië, hoge beschermer van het volgende Esperanto - wereldcongres, reeds lang Esperanto spreekt. Sommigen reageerden hierop en zeiden dat dit bericht onjuist was. Intussen vernemen wij echter van de kabinetchef van de president, dat Tito wel degelijk Esperantist is. ---

Torino - Eén miljoen driehonderdduizend lire is de subsidie die dit jaar werd toegekend aan de Italiaanse Esperantofederatie door de "Nat ionale Loterij". ---

Sofia - Het Bulgaarse Staats-Toerismebureau "Balkantoerist" heeft vorige maand een contract afgesloten met de Bulgaarse Esperantovereniging. Het contract voorziet samenwerking onder vorm van brochures en reklame in Esperantotijdschriften. In Bulgarije verscheen reeds een prachtige toeristische brochure van 36 blz. in veelkleurendruk. Ze is verkrijgbaar bij : "Komitato de Turismo ĉe la Ministra Konsilantaro de Popola Respubliko Bulgarujo", pl. Lenin 1, Sofia.

ANTWERPSE ESPERANTOGROEP "LA VERDA STELO"

Voorzitter: De Hr. J.Haazen, Groenstraat 12, 2510 Mortsel. T.400776.

Vergaderingen: vrijdags om 20.15 u. stipt in zaal "Capitole", Gemeentestraat 15, Antwerpen (1ste verdieping). Toegang vrij voor alle geïnteresseerden.

3/11 - "Marokko". Kennismaking met dit prachtige land door Mw. Thornburn en de Hr. Balleux.

5/11 (zondag) - Wandeling door Nachtegalenpark, Den Brandt en Middelheim o.l.v. de Hr. Ivo Durwael. Vertrek om 14.30 u. voor flatgebouw "Dikke Mee" (halte van buslijn 5 en 17).

10/11 - Om 20 u. in Restaurant Van Rijswijck: Esperanto-Bal. Details onderaan op deze bladzijde.

17/11 - "De Pacifische kusten van Vancouver tot San Francisco". Spreekbeurt met dia's door Mw. Fighiera-Sikorska.

24/11 - "Internationale taal en volkeren". Spreekbeurt door de Hr. Ivo Durwael.

1/12 - André Staes en Paul Vercammen stellen voor: Zwerven door Duitsland.

3/12 (zondag) - Wandeling door het Peerdsbos o.l.v. de Hr. Ivo Durwael Bijeenkomst om 14.30 u. voor het kasteel van Brasschaat.

8/12 - Documentaire films aangeboden door de Hr. R. van Eynde.

13/12 (woensdag) - Zamenhofavond om 20 u. in het Veiligheidsmuseum, Kipdorpvest 20. Op het programma het bekende prachtige diasonorama van Bob de Wachter: "Groen Antwerpen" en een feestrede door Ivo Durwael.

15/12 - Géén bijeenkomst.

22/12 - "Onbekend Terschelling" door de Hr. De Schepper.

29/12 - Klassieke-muziekavond door de Heer Van de Wouwer.

Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 726 54 van "La Verda Stelo", Antwerpen.

jaren zal men erover napraten...

zorg dat je er bij bent, want zo'n kans krijg je maar eens!

het grooooote

E S P E R A N T O - B A L

heeft plaats om 20 u. (dus wel vroeg opstaan...) op vrijdag 10 november (fijn zeg, 's anderendaags 11 november = lekker uitslapen!) in Restaurant Van Rijswijck, Van Rijswijcklaan 193, Antwerpen (bij het Bouwcentrum). Wij begrijpen dat je nu in vuur en vlam staat, maar niet overhaast te werk gaan: primo kaarten bestellen (ze kosten slechts 50 fr.). Schriftelijk haal je het nooit meer; dus maar even telefoneren. Op tel. nr. 400776 zal een lieflijke stem al uw wensen noteren. Geen telefoon? Misschien heb je dan nog kans de avond zelf aan de ingang. Wij zeggen wel "misschien", want wie zich het vorige Esperanto-bal nog herinnert, weet hoe laat het is. Inderdaad: 20 u., 10 november, Restaurant van Rijswijck. O ja, nog een ding, ik kom in stadskleding. Oma ook. En jij?

BLANKENBERGSE ESPERANTOGROEP

Voorzitter: De Hr. F. Gouwenberg, Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.
Vergaderingen: woensdags om 20 u. bij de voorzitter.
Correspondentie-adres: A. Marmenout, Koninginnelaan 98, 8370 Blankenberge.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 5062 10 van mej.M.v.Mullem, Blankenberge.

BRUGSE ESPERANTOGROEP

Voorzitter: De Hr. C.Poupeye, F.de Goedelaan 17bis, 8000 Brugge. T.:18358.
Vergaderingen: dinsdags om de 14 dagen om 20 u. in Stijdershuis, Hallestraat 14, 8000 Brugge.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 4835 33 van Bruĝa Grupo Esperantista.

BRUGSE ESPERANTOVERENIGING "PACO KAJ JUSTECO"

Voorzitter: De Hr. F.Roose, St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge. T: 31981.
Vergaderingen: donderdags om 20 u. bij een van de bestuursleden.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 9939 49 van Mevr. Maertens, Brugge 4.

BRUSSELSE ESPERANTOGROEP

Voorzitter: De Hr. R. Jacobs, Gen. Eenensstraat 94, 1030 Brussel.
Vergaderingen: 's maandags om 20 u. in Hotel Excelsior, Vooruitgangsstraat 7, 1000 Brussel.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 1230 48 van Esperantista Brusela Grupo.

GENTSE ESPERANTOCLUB

Correspondentie-adres: De Hr. A.van de Velde, Belgradostraat 43, 9000 Gent. T.: 235640.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 4769 82 van A.van de Velde, Gent.

LEUVENSE ESPERANTOVERENIGING

Voorzitster: Mevr. A. Meurrens, Naamse Straat 78, 3000 Leuven.
Vergaderingen: donderdags om 20 u. in Lovanium, Vaartstraat 3, Leuven.
7/11 - Bestuursvergadering. Om 21 u.: hersengymnastiek.
21/11 - Bespreking over werken van Rembrandt door Mevr. M. Meurrens.

Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 4050 35 van Mej. Saelemaekers, Leuven.

ESPERANTOJEUGDGROEP ST.-KRUIS
Leider: Dirk Iserentant.
Lidmaatschap: 75 fr. op prk. 10364 89 van Guido Maertens, St.-Kruis.

Correspondentie-adres Kortrijk: De Hr. C. Vanbiervliet, Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. Tel.: 200 11.

Antwerpen - Op 10 november gebeurt er wat in Antwerpen. Een mijlpaal in de Esperantobeweging. Alle details vind je op blz. 7 onderaan. Inderdaad, in dat kadertje. ---

---

Rimarkigo por la sekretarioj de la lokaj grupoj: Escepte la venonta numero de "Esperanto-Panoramo" aperos pli frue ol kutime, nome ĉirkaŭ la 20-a de decembro. Pro tio la programoj de la grupkunvenoj kaj eventuale aliaj tekstoj kiuj aperu en nia venonta numero (januaro-februaro) devas esti ĉe la redakcio, Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne, jam antaŭ la 5-a de decembro. Sinceran dankon pro la kunlaboro!

La redaktoro.
